

Culpables

«Pocs dubten de la contundència de les sentències contra els líders catalans, però les conseqüències del judici que comença aquesta setmana van més enllà de l'àmbit judicial»

Els pocs que encara asseguren que Espanya és una democràcia homologada amb una separació de poders ben definida i una justícia independent -millor dit, els pocs que ho asseguren sense que se'ls escapi del riure- hauran de fer un esforç molt important per mantenir la seva posició en les properes setmanes.

El judici als líders independentistes serà un esdeveniment polític de primer ordre, i prova n'és el ressò internacional que desperta i despertarà, amb desenes de periodistes estrangers dedicats a seguir el procediment judicial al Tribunal Suprem. L'Estat està fent un desplegament de recursos extraordinari per explicar al món que Espanya és una democràcia plena i que el judici serà un exemple d'independència judicial sense intromissions de la política.

El problema és que pocs compren ja aquest relat idíl·lic que tan bé es venia a Europa i al món durant els primers anys de la Transició. Les imatges de l'1-O encara ressonen i el segell d'origen pacífic i democràtic del moviment independentista -acceptat per tothom, arreu del món- fa que l'element de la violència que el Suprem intentarà donar per acreditat sigui poc creïble a ulls dels observadors externs.

Per això aquest judici pot causar un dany irreparable al sistema democràtic espanyol, imperfecte des de l'origen. Fins ara, el fet de veure a la presó un membre de la família reial o exministres ha servit per posar en dubte el relat independentista que intenta equiparar Espanya amb Turquia. Tanmateix, segons com evolucioni el procés que comença aquesta setmana, aital relat pot créixer en credibilitat.

Per això guanyaran pes les defenses polítiques que facin els acusats. No només per acreditar davant del món la manipulació antidemocràtica que Espanya fa de la Justícia per escarmentar els opositors polítics, sinó per una raó encara més important: per incorporar una nova onada de ciutadans a les files de l'independentisme.

La sentència de l'Estatut va fer que molts catalans que no eren independentistes -socialistes, federalistes, republicans espanyols, etcètera- comprovessin que l'avenç de l'autogovern era una quimera i que el procés de recentralització de competència era un fet inaturable. En aquesta evolució, l'independentisme va esdevenir la força política hegemònica de Catalunya.

Les sentències als líders independentistes pot aconseguir un efecte similar, i incorporar una nova onada de catalans que encara tenen esperances en una Espanya diferent, diversa i tolerant, que veuran que -un cop més- l'Estat prefereix immolar els principis bàsics de la democràcia i dels drets individuals i col·lectius més fonamentals, per tal de mantenir l' statu quo. Si l'independentisme sap treballar per afavorir aquesta nova incorporació, la seva hegemonia política pot esdevenir irreversible.